

Opfølgingsplan for evaluering

Loven om de frie grundskoler pålægger os regelmæssigt at gennemføre en evaluering af skolens samlede undervisning og at udarbejde en opfølgingsplan for evalueringen. I dette skoleår 2018 har vi valgt at evaluere på skolens evalueringsredskaber og -processer, med henblik på at beskrive og synliggøre vores evalueringspraksis og udvikle den fremadrettet.

Skolen for Livet har fravalgt karakterer og tests til fordel for et proaktivt arbejde med evaluering på alle klassetrin. Vi ønsker at investere i en fremadrettet indsats, der styrker og stimulerer børnenes faglige udvikling og evner til selv at evaluere, både hvor de står i forhold til, hvad de har lyst til og behov for og hvor de står i forhold til ydre krav (på en videregående uddannelse eller på arbejdsmarkedet fx).

For os lægges grunden til en sund balance mellem indre- og ydrestyret læring og motivation i et løbende evalueringsarbejde, der for det første er grundigt integreret i børnenes skolehverdag (så det ikke får karakter af at være en slet skjult form for bedømmelse/karaktergivning) og for det andet knyttes tæt til børnenes egne oplevede behov og interesser. Desuden kræver arbejdet med at udvikle en ny skoleform – se vores vision og læringsvision – at lærerne også arbejder løbende og ihærdigt med evaluering af både nye og traditionelle elementer af lærergerningen.

Da skolen er ganske ung har vi implementeret og udviklet en håndfuld evalueringsaktiviteter, som dog endnu ikke er sat i system; men nu, hvor vi har taget vores første spæde skridt, er det på tide at evaluere, beskrive grundigt og skabe en fremadrettet handlingsplan.

A.

Her følger de evalueringsformer, der benyttes på skolen samt evaluering af disse. Der evalueres i årets løb på fire niveauer; børn, børn og forældre, lærere og pædagog, samt det overordnede tilsyn. Nogle af evalueringsaktiviteterne går på tværs af disse niveauer; for eksempel er alle evalueringsaktiviteter med børnene input til lærernes evalueringer og forældretilsyn finder også sted på årstidsfester.

1. Børn

o Logbøger/livsbøger

Formålet med logbøger er at skabe sammenhæng mellem praksis (projekter) og børnenes refleksion. Logbøgerne fungerer som en skolemæssig tidslinje eller referenceramme for børnene. De fungerer godt i, at de yngste tegner og det skrevne ord gradvist kommer til at fylde mere og mere. Logbøgerne bruges som grundlag for synliggørelse af børnenes faglige vækstpunkter og progression, til fremlæggelser og fremvisning ved fx skole/hjem samtaler eller andet arbejde.

o Evalueringsfremvisninger på projektafslutningsdage/årstidsfester.

Formålet er at opsummere projektet indtil videre. Desuden giver det indblik i, hvad der sker/er sket i de andre klaner/grupper. Fremvisning af projektets teoretiske og praktiske del viser, hvad børnene har arbejdet med på indholdsplan i projektet.

Det, der fungerer godt, er, at børnene får snakket sammen, fortæller, fremlægger og vidensdeler deres læring. De store lytter og hjælper de små med at fortælle og turde vise frem, mens de små lærer en masse af, hvad de ældre har lært (via collager, fremlæggelser, mv). Fremadrettet skal vi tænke mere i vidensdelingsgrupper, at selv ved vidensdelingen ikke er for lang og børnene udtrættes.

Alle projekter afsluttes med vidensdeling og evaluering. Børnene udarbejder i samarbejde med lærerne individuelle og fælles projekt-/aktivitetsmål.

o Aktivitets- og læringsmål i projekter

Vi arbejder med to forskellige slags mål for hvert projekt: en liste til de voksne og en liste til børnene. Formålet med den interne er, at hjælpe de voksne til at holde den røde tråd og det faglige fokus, vi har valgt projektet skal have.

Lærerne vælger fag, og læringsmål på niveau og sikrer således, at alle fag er repræsenterede i årshjulets tværfaglige projektundervisning.

Formålet med børnenes projektmål er at give børnene et overblik over, hvad de har lavet og lært. Børnenes mål er ofte aktivitetsmål snarere end læringsmål, for at undgå at børnenes blik for, hvad de har lært, bliver reduceret til en tjekliste, som er defineret af voksne.

Målene hjælper med at tilrettelægge vores undervisning, hvor vi har erfaret at projektundervisning kræver en skarp ramme og et tydeligt valg ift. hvad vi gerne vil have ud af projektet. Projektbaseret undervisning kan nemt blive meget bred i sit fokus og her er mål både vigtige for børn og for voksne, da det netop tilbyder det fokus og den fordybelse, som er vigtig for at læringen bliver meningsfuld.

Fremover ville vi kunne være mere konsekvente ift. at sørge for, at alle børn får klistret målet for projektet ind i deres logbog og får forholdt sig til målene både mundtligt og skriftligt.

o Projekt Året-der-gik

Årets sidste projekt hedder altid Året-der-gik. På børneniveau er formålet at gennemgå de projekter, som vi har arbejdet med hen over året og snakke om, hvordan de forskellige projekter påvirkede os børn og voksne. Voksenteamet skal vurdere hvorvidt projekterne har givet den læring, som vi sigter efter i forhold til mål og visioner på Skolen for Livet. Selve projektet fungerer godt.

Børnene vælger sig på et af årets projekter på tværs af alder, hvor hver gruppe arbejder i workshops - tegne, male, skrive, præsentere - projektet. Børnene præsenterer til sidst deres workshops og produkter for hinanden og får genkaldt minder fra de forskellige projekter. Illustrationerne samles i et fælles værk, der synliggør årshjulet. Årshjulet er således hvert år fremstillet på forskellig vis med illustrationer og tekst af børnene, der afslutningsvis præsenteres til sommerfesten sammen med musik og sang fra årets løb. Vi har endnu ikke haft et sted at hænge årshjulene op, hvilket kunne være vigtigt for visuelt at præsentere vores projektundervisningsmodel.

Fremadrettet kunne hvert barn endvidere lave et mini årshjul, hvor alle projekter er indtegnet og beskrevet og som indsættes i deres logbog. Vi tænker også at skabe et lille årshæfte til hvert barn med 12 sider, hvor hvert projekt i året præsenteres og som de kunne få med hjem sidste skoledag

(lige nu kommer det ind imellem en masse logs i logbogen). Det ville være sejt, når man går ud af Skolen for Livet at have 9 årsbøger.

Da film ofte bliver udbudt som valgfrit værksted og er meget populært, kunne vi oprette et videoteam, som lavede en præsentationsvideo af året der gik, hvor forskellige grupper fortalte om hvert projekt - det kunne så komme på vores hjemmeside som open source. Endelig vil det være vigtigt fremadrettet at nedsætte et team af medarbejdere, som laver en standard for projekt året-der-gik, hvor ovenstående tages i betragtning.

2. Børn og forældre

o Skole/hjemsamtaler

Formålet er at etablere eller vedligeholde et godt samarbejde mellem barn, familie og skole, at lave aftaler, der støtter barnets trivsel og læring samt at have fokus på og tid til det enkelte barn uden forstyrrelser. Både samtalerne og aftalerne fungerer godt. Vi kunne dog godt styrke aftalerne i hverdagen samt deling af aftalerne med de andre voksne på skolen. Fremadrettet vil vi skabe en rød tråd, et dokument og en fælles form, hvor progression, problematikker og udfordringer er beskrevet; noget, der kan følge barnet gennem skoletiden, så vi kan se udviklingen over årene.

o Årstidsfester/forestillinger/projektudstillinger

Disse arrangementer er en grundlæggende del af SFL's dna, hvor vi gør hinanden opmærksomme på og italesætter konkrete færdigheder, der synliggør, hvad vi (børnene) har arbejdet med og nu kan. Vi sætter også fokus på effekten eller brugbarheden af de egenskaber, vi har tilegnet os og tildeler denne "kunnen" en praktisk værdi – her og nu i barnets liv. Børn viser og får respons og anerkendelse på konkrete færdigheder, både fra andre børn og forældre. Dette giver deres arbejde og læring mening og vi ser børn, der er stolte over deres præstationer. En fælles afslutning kan også være en motivation for at tilegne sig eller udvikle kompetencer, som nogle børn normalvis ikke viser interesse for. Vi kan nogle gange mangle tid til at reflektere i fællesskab med børnene over events og fælles arrangementer.

På sigt kan de ældre børn have et større ansvar for at afvikle fælles arrangementer. Det er værd at overveje, om der skal være flere arrangementer skræddersyet til de store, dels for at imødekomme børnenes egne udsagn, men også for at styrke sammenholdet i de ældre grupper ud mod udskoling.

3. Lærermøder

o Løbende evaluering på ugentlige lærermøder

Evaluering på lærermøderne er en måde at gøre læringsprocesserne synlige. Målet med den ugentlige evaluering er, at vi i fællesskab kan hjælpe hinanden videre i denne læringsproces. Ofte foregår evalueringen som en "del en ting, du synes har fungeret for dig i den sidste uges tid" og det fungerer godt, da de ting, vi deler, tit bliver grebet af de andre lærere og brugt på samme måde eller nye måder. Det er dog ikke altid, at vi når den ugentlige evaluering; det bliver nogle

gange mere en månedlig evaluering. Det sker også, at det bliver mere en fremadrettet planlægning, snarere end et bagudskuende blik på, hvad der har fungeret og hvad der ikke har fungeret. Fremover bør vi sørge for, at der altid bliver sat tid af på det ugentlige lærermøde til, at der sker en evaluering af den sidste uges forløb.

o Evaluering efter hvert projekt

Efter hvert projekt er en del af næste lærermøde sat af til evaluering. Evalueringen foregår oftest, hvor vi på tur fremhæver gode ting ved projektet, samt udfordrende ting ved projektet. Dernæst går vi over i en mere åben snak om, hvad vi skal huske at tage med til andre projekter/ næste projekt og hvad vi skal være opmærksomme på ikke at gøre i næste projekt. Når vi planlægger projekter, gør vi det samtidig med, at vi er i gang med et projekt og i den sammenhæng bliver der ofte også snakket om, hvilke ting vi skal bruge fra et projekt og hvad vi ikke skal.

o Evaluering i forhold til Forenklede Fælles Mål

Cirka fire gange om året kigger vi på de forenklede fælles mål til en pædagogisk dag, for at sikre os, at vi, ligesom andre skoler, arbejder frem mod den faglighed, der kræves af børn, når de kommer ud af 9. klasse. Vi kigger på målene ud fra 2-3 projekter, vi har haft i årets løb. På den måde får vi et overblik over hvilke projekter, der dækker hvilke fagligheder. Vi har indtil videre haft nogle gode og konstruktive evalueringer, som peger på, at vi lever op til fælles mål og endda føler os ganske stolte over den faglighed, vores projekter indeholder.

o Overordnet evalueringsproces på hver anden pædagogiske dag

I en proces, hvor der afprøves og eksperimenteres med mange projektmodeller, træffes hurtige beslutninger og søsættes nye tiltag, er det vigtigt løbende at evaluere. Dels for at diskutere, hvad der fungerer og hvad der ikke fungerer rent praktisk og professionelt. Men også for at give plads og tid til at snakke trivsel, målsætninger og visioner. *Ved løbende at snakke om visioner, virker der til at være enstemmighed om, hvor vi alle vil hen med skolen.* Samtidig giver det ro i maven at zoome ud og se på den lange historik, frem for at se på dag-til-dag progressionen, hvor tingene hurtigt kan gå frem og tilbage (to skridt frem og et tilbage). Det at sætte et specifikt tidsrum af til fælles evaluering, hvor man ser på det store billede, er vigtigt, da det ofte bliver nedprioriteret i hverdagene til fordel for mindre, men mere aktuelle opgaver, der skal løses. Ofte åbnes der dog for større emner, hvilke kræver et større arbejde at udrede og ikke mindst bearbejde. Det betyder, at der ofte ikke bliver lavet en endegyldig handleplan, som hurtigt og konkret kan tages i brug. Fremadrettet vil vi snakke mere handlingsorienteret om specifikke emner og definere en handleplan, der kan tages i brug og afprøves. Vi vil gøre konklusioner og nøglepunkter mere visuelle, så de ikke forsvinder i referater og hænge dem op på kontoret.

4. Tilsyn

Tilsynet er et lovkrav fra ministeriet, som skal være offentligt og ligge på hjemmesiden. Formålet er at undersøge elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk; at sikre, at skolens samlede undervisningstilbud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen; at skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene; og endelig at undervisningsproget

er dansk. Det har fungeret godt, at den tilsynsførende deltager i udvalgte lektioner (som bliver meldt ud på forhånd) og at deltagelsen har været hyggelig og imødekommende. Tilsynsførende har stillet gode spørgsmål, fx hvordan og om vi opfylder alle fælles mål i vores undervisning. Tilsynsførende har mødtes med lærerne ved skoledagens begyndelse og slutning med efterfølgende feedback. Forældrene er informerede om deres ansvar i forhold til ministeriets krav og der har altid været forældre til stede, som har brugt god tid i samtale med tilsynsførende.

B. Plan for opfølgning på evalueringen

Evalueringen yder to slags feedback; for det første, praktiske forslag til at forbedre og udbygge vores evalueringspraksis, såsom at klistre projektmål ind i logbogen eller skabe et hæfte med årets projekter. For det andet, forslag til at "standardisere" vores evaluering; både beskrive, men også synliggøre processer og produkter.

Vi foreslår at:

- I. Planlægningsudvalget tager dette dokument med i deres planlægningsproces for projekt Året-der-gik.
- II. En arbejdsgruppe tager både praktiske og overordnede forbedringsforslag op i vores to planlægningsuger inden skolestart, samt
- III. Skaber et udkast til en standardisering af evaluering med implementering af de konkrete forslag, der er kommet.

C. Den næste evaluering af den samlede undervisning vil finde sted i juni 2019.